ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [*JULIANE KOKOTT*] SECINĀJUMI,
sniegti 2010. gada 28. janvārī[1]

I — Ievads

1. Šis *Hoge Raad der Nederlanden* [Nīderlandes Augstākās tiesas] lūgums ir par saikni starp Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās[2], no vienas puses, un Konvenciju par starptautisko autopārvadājumu līgumu (*CMR*), kas parakstīta 1956. gada 19. maijā Ženēvā[3], no otras puses.

2. Regulas Nr. 44/2001 71. pants atļauj turpināt piemērot noteiktās situācijās dalībvalstu starptautisko tiesību konvencijas, kuras konkrētos jautājumos reglamentē jurisdikciju, spriedumu atzīšanu un izpildi. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot saistību starp noteiktiem *CMR* un regulas noteikumiem. Rodas jautājums, vai Tiesa ir kompetenta interpretēt *CMR* un, attiecīgā gadījumā, kā ir interpretējami šīs konvencijas 31. panta noteikumi par *lis pendens* un ārvalstu spriedumu izpildi.

II — Atbilstošās tiesību normas[4]

A — *CMR*

3. *CMR* nosaka īpašu regulējumu par līgumiem par starptautisko preču autopārvadājumu, kā arī materiālās normas un procesuālos noteikumos. Tā jau tika atzīta par īpašu konvenciju tās regulas izpratnē, kas bija spēkā pirms Regulas Nr. 44/2001 71. panta,

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — OV L 12, 1. lpp., šajā lietā piemērojamā redakcijā, kurā pēdējie grozījumi veikti ar Padomes 2006. gada 20. novembra Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 1. lpp.).

3 — Saistošās *CMR* valodu versijas ir angļu un franču (publicētas *Recueil des traités des Nations unies* 1961 II, Nr. 5742, 190. lpp.). Oficiālais saīsinājums *CMR* ir no konvencijas nosaukuma franču valodā (*Convention relative au contrat de transport international de Marchandises par Route*).

4 — Tā kā EK līgums tika aizstāts ar LES un LESD sakarā ar Lisabonas līguma spēkā stāšanos 2009. gada 1. decembrī, šajos secinājumos atsaucos uz kopš tā brīža piemērojamā līguma numerāciju, ja nav piemērojami EK līguma noteikumi. Pieņemu, ka Tiesas judikatūra par iepriekšējiem noteikumiem attiecas arī uz jaunajiem noteikumiem — tiktāl, ciktāl tie nav būtiski grozīti. Visbeidzot, izmantošu jaunajos līgumos izmantotos apzīmējumus (it īpaši Savienība, nevis Kopiena).

proti, Briseles 1968. gada konvencija par jurisdikciju, spriedumu izpildi civillietās un komerclietās [5], kad minētā konvencija vēl bija spēkā [6]. Starplaikā to ratificēja visas dalībvalstis.

4. *CMR* 31. pantā ir noteikts šādi:

"1. Par strīdīgiem jautājumiem, kas rodas veicot pārvadājumus pēc šīs Konvencijas, prasītājs var ierosināt prāvu [tiesvedību] jebkurā Līgumslēdzēju Valstu norādītā tiesā, kā arī tās valsts tiesā, kur atrodas:

a) atbildētāja dzīvesvieta, viņa galvenais uzņēmums, iestāde vai birojs, ar kuru ir noslēgts līgums par pārvadājumu;

b) kravas nosūtīšanas vai kravas piegādāšanas vieta,

un nevienā citā tiesā.

2. Ja lietu par strīdīgo jautājumu, kas minēts šā panta 1. punktā, izskata tiesa, kura ir kompetenta atbilstoši šim punktam, vai ja attiecībā uz šo strīdīgo jautājumu šāda tiesa ir pieņēmusi lēmumu, nav pieļaujams ierosināt jaunu prāvu [tiesvedību] starp tām pašām pusēm, par tiem pašiem jautājumiem, izņemot gadījumus, kad pirmās tiesas prāvas [tiesvedības] lēmums nav izpildāms valstī, kur ierosināta jauna tiesas prāva [tiesvedība].

3. Kad par strīdīgo jautājumu, kuram tiek piemērots šā panta 1. punkts, vienas līgumslēdzējas valsts tiesa, kura ir kompetenta atbilstoši šim punktam, ir pieņēmusi lēmumu [nolēmumu], kas izpildāms šajā valstī, šis lēmums [nolēmums] kļūst par izpildāmu arī jebkurā citā līgumslēdzējā valstī, tiklīdz ir izpildītas šajā valstī pieņemtās formalitātes. Šīs formalitātes nevar pieļaut lietas pārskatīšanu pēc būtības.

4. Šā panta 3. punkta noteikumi piemērojami spriedumiem pēc iztiesāšanas, aizmuguriskiem tiesas spriedumiem, ar tiesas rīkojumiem apstiprinātiem darījumiem, bet nav piemērojami pagaidu spriedumiem vai [no]lēmumiem, kas uzliek prasītājam, kuram atteikts viņa prasības [kuram spriedums ir nelabvēlīgs], pienākumu atlīdzināt zaudējumus papildus tiesas [tiesāšanās] izdevumiem.

[..]"

5 — OVL 1972, L 299, 32. lpp., konsolidētā versija OV 1998, C 27, 1. lpp.

6 — Skat. uzskaitījumu Ziņojumā par Konvenciju par jurisdikciju, spriedumu izpildi civillietās un komerclietās, saukts "*P. Jenard* ziņojums" (OV 1979, C 59, 1. un 60. lpp.).

5. Kompetence interpretēt konvenciju ir noteikta *CMR* 47. pantā, kurš ir izteikts šādi:

"Jebkuru strīdīgo jautājumu starp divām vai vairākām Līgumslēdzējām Pusēm par šīs Konvencijas interpretāciju vai piemērošanu, ja Puses nevar to nokārtot sarunu vai kādā citā veidā, var pēc jebkuras Līgumslēdzējas Puses ierosinājuma nodot izskatīšanai starptautiskajā tiesā."

B — *Eiropas Savienības tiesības*

6. LESD 351. panta 1. un 2. punktā (agrāk — EKL 307. pants) ir noteikts šādi:

"Līgumi neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un — attiecībā uz kandidātvalstīm — pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses.

Ja minētie nolīgumi nesader ar Līgumiem, attiecīgā dalībvalsts vai attiecīgās dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu konstatēto nesaderību. Vajadzības gadījumā dalībvalstis šajā sakarā sniedz savstarpēju palīdzību un vienojas par kopēju attieksmi."

7. Regulas Nr. 44/2001 preambulas sešpadsmitajā, septiņpadsmitajā un divdesmit piektajā apsvērumā ir noteikts:

"(16) Savstarpēja uzticēšanās tiesas spriedumos Kopienā pamato spriedumus, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ko atzīst automātiski, bez vajadzības veikt kādu procedūru, izņemot strīdus gadījumus.

(17) Izmantojot to pašu savstarpējās uzticēšanās principu, procedūrai tāda sprieduma padarīšanai par piemērojamu kādā dalībvalstī, kas pieņemts citā dalībvalstī, jābūt efektīvai un ātrai. Tālab deklarācija, ka spriedums ir izpildāms, faktiski būtu jāizdod automātiski pēc pilnīgi formālas sniegto dokumentu pārbaudes, nepastāvot nekādai iespējai tiesai pēc savas iniciatīvas ierosināt kādu no neizpildīšanas pamatojumiem, kas paredzēti šajā regulā;

[..]

(25) Dalībvalstu noslēgto starptautisko saistību ievērošana nozīmē, ka šai regulai nevajadzētu ietekmēt konvencijas attiecībā uz konkrētiem jautājumiem, kuru līgumslēdzējas puses ir dalībvalstis."

8. Regulas Nr. 44/2001 27. pantā ir noteiktas šādas normas, kas piemērojamas, kad prasības par to pašu priekšmetu celtas vairāku dalībvalstu tiesās (*lis pendens*):

"1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ceļ dažādu līgumslēdzēju valstu tiesās, visas pārējās tiesas, izņemot tiesu, kurā pirmajā iesniegta lieta, pēc pašu iniciatīvas aptur lietas izskatīšanu, līdz tiek noskaidrota jurisdikcija tai tiesai, kurā pirmajā lieta iesniegta.

2. Ja tiek konstatēta pirmās iesaistītās tiesas jurisdikcija, otrajai iesaistītajai tiesai jāatsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai."

9. Regulas Nr. 44/2001 34. pantā ir atļauts atteikties atzīt ārvalsts tiesas spriedumu šādos gadījumos:

"Spriedumu neatzīst:

1) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā atzīšana prasīta;

[..]

3) ja tas ir pretrunā spriedumam, kas pieņemts to pašu pušu prāvā [tiesvedībā] dalībvalstī, kurā tiek prasīta atzīšana;

[..]."

10. Regulas Nr. 44/2001 35. pantā ir norādīti vēl citi atteikuma motīvi, tā 3. punkts ir izteikts šādi:

"Saskaņā ar 1. punktu izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikcija nav apstrīdama. 34. panta 1. punktā minēto sabiedriskās kārtības pārbaudi nevar piemērot normām, kas saistītas ar jurisdikciju."

11. Regulas Nr. 44/2001 45. panta 1. punktā ir noteikts, ka tiesa, kurā pārsūdzība ir iesniegta saskaņā ar 43. pantu vai 44. pantu, var atteikties no izpildāmības deklarācijas vai to atcelt tikai ar vienu no iepriekš norādītajiem pamatojumiem.

12. 71. pantā saikne starp Regulu Nr. 44/2001 un dalībvalstu konvencijām ir noteikta šādi:

"1. Šī regula neietekmē konvencijas, kurās dalībvalstis ir līgumslēdzējas puses un kuras saistībā ar konkrētiem jautājumiem reglamentē jurisdikciju vai spriedumu atzīšanu vai izpildīšanu.

2. Lai 1. punktu interpretētu vienveidīgi, to piemēro šādi:

a) šī regula neliedz tiesai kādā valstī, kura ir līgumslēdzēja puse kādā konvencijā par konkrētiem jautājumiem, īstenot jurisdikciju saskaņā ar attiecīgo konvenciju [..];

b) spriedumi, ko kādā dalībvalstī ir taisījusi tiesa, kurai lietas jurisdikcija pamatota ar konvenciju kādā konkrētā jautājumā, jāatzīst un jāizpilda citā dalībvalstī saskaņā ar šo regulu.

Ja tāda konvencija kādā konkrētā jautājumā, kuras līgumslēdzējas puses ir gan izcelsmes dalībvalsts, gan sprieduma izpildītāja dalībvalsts, nosaka spriedumu atzīšanas un izpildes nosacījumus, piemēro šos nosacījumus. Jebkurā gadījumā var piemērot šīs regulas noteikumus, kas attiecas uz spriedumu atzīšanas un izpildīšanas procedūru."

III — Fakti un prejudiciālie jautājumi

13. *Siemens Nederland N.V.* (turpmāk tekstā — "*Siemens*") un *TNT Express Nederland B.V.* (turpmāk tekstā — "*TNT*") 2001. gada aprīlī noslēdza līgumu par 12 kilogramu preču pārvadājumu DM 103 540 vērtībā no Zūtermēras [*Zoetermeer*] Nīderlandē uz Unteršlaishaimu [*Unterschleißheim*] Vācijā, kur tās netika piegādātas. Iesniedzējtiesa konstatēja, ka šim līgumam ir piemērojami *CMR* noteikumi.

14. 2002. gada 6. maijā *TNT* iesniedza *Rechtbank de Rotterdam* [Roterdamas tiesā] deklaratīvu prasību tiesiski atzīt, ka *TNT* atbild *AXA Versicherung AG* (turpmāk tekstā — "*AXA*"), *Siemens* apdrošinātājai, tikai saskaņā ar *CMR* 23. pantā paredzēto maksimumu (8,33 īpašās aizņēmuma tiesības par preču kilogramu (kas šobrīd atbilst EUR 8,98)). Tā kā *Rechtbank* noraidīja prasību ar 2005. gada 4. maija spriedumu, *TNT* iesniedza [apelācijas] sūdzību *gerechtshof te 's-Gravenhage* [Hāgas apgabala Augstākajā tiesā].

15. 2004. gada 20. augustā *AXA* savukārt *Landgericht München* [Minhenes apgabaltiesā] iesniedza prasību pret *TNT* par to zaudējumu atlīdzību, kas *Siemens*, *AXA* apdrošinātais, ir cietis preču nozaudēšanas dēļ.

16. Šīs tiesvedības gaitā *TNT* norādīja uz iebildi par *lis pendens* saskaņā ar *CMR* 31. panta 2. punktu. *Landgericht* tomēr uzskatīja sevi par kompetentu, jo saskaņā ar Vācijas *Bundesgerichtshof* [Federālās Augstākās tiesas] (turpmāk tekstā — "*BGH*") pastāvīgo judikatūru *TNT* uzsāktā negatīvās atzīšanas prasība un *AXA* prasība par pienākuma izpildi nav "par to pašu" *CMR* 31. panta 2. punkta izpratnē, un ar 2006. gada 4. aprīļa un 7. septembra spriedumu piesprieda *TNT* maksāt zaudējumu atlīdzību.

17. 2007. gada 6. martā *AXA* lūdza *Rechtbank Utrecht* [Utrehtas tiesai] atzīt *Landgericht* spriedumus par izpildāmiem Nīderlandē. Šis lūgums tika apmierināts ar 2007. gada 28. marta spriedumu par pagaidu noregulējumu. Prasība pret šo, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 43. pantu, netika apmierināta.

18. *TNT* turpināja iecerēto, iesniedzot kasācijas sūdzību *Hoge Raad*. Pamatojumam tā norāda, ka *CMR* 31. pantā ir atkāpe no Regulas Nr. 44/2001 35. panta 3. punktā noteiktā aizlieguma apstrīdēt izcelsmes dalībvalsts tiesas kompetenci. Brīdī, kad tika iesniegta kasācijas sūdzība, *Gerechtshof te 's-Gravenhage* vēl nebija lēmusi par *TNT* prasību par *Rechtbank Rotterdam* spriedumu, ar kuru tika noraidīta tās negatīvās atzīšanas prasība.

19. Šādos apstākļos *Hoge Raad* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas (EK) Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka

i) Regulas Nr. 44/2001 atzīšanas un izpildes režīms piekāpjas speciālās konvencijas režīmam tikai, ja speciālajai konvencijai ir paredzēta izņēmuma iedarbība, vai

ii) ja speciālās konvencijas un Regulas Nr. 44/2001 atzīšanas un izpildes nosacījumi ir spēkā vienlaicīgi, vienmēr ir piemērojami speciālās konvencijas nosacījumi un Regulas Nr. 44/2001 nosacījumi paliek nepiemēroti, pat ja speciālajai konvencijai nav paredzēta izņēmuma iedarbība attiecībā pret citiem starptautiskajiem atzīšanas un izpildes noteikumiem?

2) Vai Tiesa ir kompetenta — dalībvalstu tiesām saistošā veidā — interpretēt [*CMR*] attiecībā uz šīs Konvencijas par starptautisko autopārvadājumu līgumu (*CMR*), kas parakstīta 1956. gada 19. maijā Ženēvā, 31. pantā paredzēto jomu, lai novērstu atšķirīgus nolēmumus par pirmajā jautājumā norādīto [tiesību normu] kolīziju?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša un ja atbilde uz pirmā jautājuma i) apakšpunktu arī ir apstiprinoša, vai *CMR* 31. panta 3. un 4. punktā paredzētais atzīšanas un izpildes režīms ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav paredzēta izņēmuma iedarbība un tas ļauj piemērot tādus citus starptautiskos izpildes noteikumus, kas ļauj atzīt un izpildīt nolēmumus, kāda ir Regula Nr. 44/2001?

Ja atbilde uz pirmā jautājuma ii) apakšpunktu ir apstiprinoša un atbilde uz otro jautājumu arī ir apstiprinoša, *Hoge Raad* uzdod vēl trīs šādus jautājumus [..]:

4) Vai *CMR* 31. panta 3. un 4. punkts ļauj attiecīgās valsts tiesai, kurai ir iesniegta prasība atzīt nolēmumu par izpildāmu, pārbaudīt izcelsmes valsts tiesas starptautisko kompetenci izskatīt lietu?

5) Vai Regulas Nr. 44/2001 71. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka *CMR* un Regulas Nr. 44/2001 *lis pendens* noteikumu kolīzijas gadījumā, *CMR* norādītā *lis pendens* norma ir pārāka par Regulas Nr. 44/2001 normu?

6) "Vai [šajā] lietā Nīderlandē lūgtā atzīšana un zaudējumu atlīdzība Vācijā attiecas uz "tiem pašiem jautājumiem" *CMR* 31. panta 2. punkta izpratnē?

20. Tiesvedībā Tiesā apsvērumus ir iesniegušas *TNT*, Nīderlandes valdība, Čehijas Republikas valdība, Vācijas valdība, kā arī Eiropas Komisija.

IV — Juridiskais pamatojums

A — *Ievada apsvērumi*

21. Ja ir zaudējumi vai zudums transportējot, ir iespējamas prasības no abām pusēm: personas, kurai ir tiesības rīkoties (nosūtītājs vai saņēmējs), prasība par zaudējumu atlīdzību un, no otras puses, pārvadātāja prasība noteikt, ka tas nav atbildīgs vai ka katrā ziņā tā atbildība ir ierobežota ar maksimālo summu (tā sauktā negatīvās atzīšanas prasība).

22. Tomēr *CMR* esošos zaudējumu atlīdzības noteikumus šīs konvencijas līgumslēdzējpušu dalībvalstu tiesas interpretē atšķirīgi. Apmēru, ko nosaka vainas pakāpe, ar kuru tiek pārkāpta *CMR* 29. pantā noteiktā atbildības robeža, dažas tiesas interpretē šaurāk un dažas plašāk [7]. Tas var novest pie tā, ka abas puses steidzas uz to tiesu, kuras interpretācija ir katrai no tām labvēlīgāka [8]. Tāpēc nereti notiek vienlaicīga tiesvedība dažādu valstu tiesās.

23. Lai gan ir tiesa, ka *CMR* 31. panta 2. punktā ir noteikts, ka principā nevar tikt uzsākta jauna tiesvedība, ja "starp tām pašām pusēm, par tiem pašiem jautājumiem" jau norisinās tiesvedība (*lis pendens* norma). Tomēr, tā kā

7 — Skat. pārskatu: Jesser-Huß, H., *Münchener Kommentar zum Handelsgesetzbuch*, 2. izdevums, Minhene, 2009, *CMR* 29. pants, 8.–13. punkts.

8 — Skat. ģenerāladvokāta *Raad der Nederlanden* Strikverdā [*Strikwerda*] 2008. gada 5. septembrī sniegtos secinājumus pamata lietā, 4. lpp., 9. punkts, kā arī nākamās norādes.

nav vienošanās starp līgumslēdzējpušu tiesām attiecībā uz *lis pendens* normas interpretāciju [9], paralēla tiesvedība noteikti nav izslēgta.

24. Dažu *CMR* līgumslēdzējpušu valstu tiesas, tajā skaitā Vācijas tiesas, vārdus "par tiem pašiem jautājumiem" interpretē šauri. Tās uzskata, ka minētās abpusējās prasības neattiecas uz "tiem pašiem jautājumiem", jo ar vienu prasību lūdz tikai (negatīvu) deklaratīvu atzinumu, kamēr ar otru lūdz izpildījumu (maksājumu). Tiesiskā aizsardzība, ko lūdz ar prasību par izpildījumu, pārsniedz prasības priekšmetu prasībai par atzinumu, kas nozīmē, ka tām nav viena un tā paša priekšmeta. Tas, ka ir iesniegta prasība par negatīvu atzinumu, tādēļ neliedz celt prasību par izpildījumu [10].

25. Atbilstoši *Landgericht München I* uzskata tai ir kompetence taisīt spriedumu par *AXA* prasību par maksājumu, lai gan Nīderlandē jau tika izskatīta *TNT* negatīvās atzīšanas prasība.

26. Savukārt *Hoge Raad* tāpat kā pārējo līgumslēdzēju valstu tiesas [11] uzskata, ka saskaņā ar *CMR* 31. panta 2. punktu pat negatīvās atzīšanas prasība, kas ir celta vispirms, ņem pārsvaru pār vēlāk iesniegto prasību par maksājumu. Šajā sakarā tā tostarp atsaucas uz Tiesas judikatūru par *lis pendens* normu Briseles konvencijas 21. pantā [12].

27. Tomēr pamata tiesvedība ir jau pavirzījusies uz priekšu. Jautājums vairs nav tikai par to, vai tiesai, kurā celta prasība, ir kompetence (jurisdikcija) pieņemt spriedumu par prasību par maksājumu (izpildījumu), lai gan pretējā puse ir pirms tam cēlusi negatīvās atzīšanas prasību citas dalībvalsts tiesās, jo *Landgericht München I* jau ir izdevusi izpildāmu spriedumu. Nīderlandes tiesas var lemt tikai par to, vai šis spriedums ir atzīstams un izpildāms Nīderlandē. Šīs tiesvedības viens no galvenajiem jautājumiem ir tas, vai izcelsmes dalībvalsts tiesas kompetenci vēl arvien var apstrīdēt šajos apstākļos.

9 — Skat. Haubold, J., "CMR und europäisches Zivilverfahrensrecht — Klarstellungen zu internationaler Zuständigkeit und Rechtshängigkeit", *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts — IPRax 2006*, 224. un 227. lpp. un 24. un 25. zemsvītras piezīme.

10 — *BGH*, 2003. gada 20. novembra spriedumi, I ZR 102/02 un I ZR 294/02, kurus var aplūkot www.bundesgerichtshof.de.

11 — Skat., piemēram, Austrijas *Oberster Gerichtshof* (*OGH*) 2006. gada 17. februāra spriedumu (10 Ob 147/05 y) un *Court of Appeal of England and Wales* (Apvienotā Karaliste) 2001. gada 23. janvāra spriedumu lietā *Andrea Merzario Ltd Internationale Spedition Leitner Gesellschaft GmbH* ([2001] *EWCA civ*. 61, 80.–98. punkts un 103.–109. punkts).

12 — Skat. 1987. gada 8. decembra spriedumu lietā 144/86 *Gubisch Maschinenfabrik* (*Recueil*, 4861. lpp., 14.–19. punkts) un 1994. gada 6. decembra spriedumu lietā C-406/92 *Tatry* (*Recueil*, I-5439. lpp., 37.–45. punkts).

28. Regulas Nr. 44/2001 45. panta 1. punktā kopsakarā ar tās 35. panta 3. punktu ir aizliegts apstrīdēt izcelsmes dalībvalsts tiesas kompetenci kā priekšnosacījumu (sprieduma) atzīšanai un izpildei. Tādējādi, pat ja par izpildi atbildīgā tiesa uzskata, ka spriedumu taisījusī tiesa ir kļūdaini pieņēmusi, ka tai ir kompetence, saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001 tas nevar būt pamats atteikt deklarāciju, ka spriedums ir izpildāms. Šajā tiesvedībā ir jānoskaidro, vai *CMR* 31. pants arī liedz apstrīdēt jurisdikciju (kompetenci) šajā tiesvedības posmā.

29. Tādējādi, lai izpildītu *Landgerichts München I* spriedumu Nīderlandē, ir jānosaka, kā var tikt norobežotas attiecīgās *CMR* un Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomas. Tikai tad, ja *CMR* ir augstāks spēks nekā regulas noteikumiem, par izpildi atbildīgā tiesa var apstrīdēt izpildāmo spriedumu taisījušās tiesas jurisdikciju.

B — *Par pirmo prejudiciālo jautājumu*

30. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Regulas Nr. 44/2001 71. pantu saistībā ar saikni starp šo regulu un dalībvalstu konvencijām, kuras konkrētos jautājumos nosaka jurisdikciju vai spriedumu atzīšanu vai izpildi (turpmāk tekstā — "īpašās konvencijas"). Būtībā tā vēlas noskaidrot, vai 71. pantā ir prasīts, ka, lai īpašās konvencijas noteikumi būtu pārāki, tajos jābūt norādītai izņēmuma (ekskluzīvai) iedarbībai.

31. Pirms atbildes sniegšanas uz šiem jautājumiem ir jāizdara virkne piezīmju par Regulas Nr. 44/2001 71. panta nozīmi.

32. Kā ģenerāladvokāts Tezauro [*Tesauro*] norādīja lietā *Tatry* attiecībā uz tā priekšgājēju Briseles konvencijas 57. pantu, šis noteikums ir īpašs noteikums, kas paredzēts, lai koordinētu Briseles konvenciju, ko aizstāja Regula Nr. 44/2001, no vienas puses, un esošās konvencijas, kuru dalībnieces ir dalībvalstis un kuras attiecībā uz konkrētiem jautājumiem nosaka jurisdikciju vai spriedumu atzīšanu vai izpildi, no otras puses [13].

33. Regulas Nr. 44/2001 71. pantā ir atļauts zināmos apstākļos piemērot šīs īpašās konvencijas, kuru dalībnieces ir dalībvalstis, izslēdzot regulas piemērošanu.

13 — Ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] 1994. gada 13. jūlijā sniegtie secinājumi iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minētajam spriedumam lietā *Tatry*, 8. punkts.

34. Kā Tiesa nosprieda lietā *Tatry*, šī izņēmuma nolūks ir nodrošināt īpašās konvencijas paredzēto jurisdikcijas normu un ārvalstu spriedumu atzīšanai un izpildei ievērošanu, jo, ieviešot šīs normas, tika ņemtas vērā jautājumu, uz ko tās attiecas, īpatnības [14]. Turklāt, kā ir skaidrs no regulas preambulas divdesmit piektā apsvēruma, Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir paredzēts dalībvalstu starptautisko saistību ievērošanai.

35. Tomēr pastāv zināma spriedze starp šo Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomas ierobežojumu un pamatprasību piemērot Savienības tiesības un to pārākumu pār valsts tiesībām, tajā skaitā dalībvalstu noslēgtām konvencijām. Regula vienmēr ir piemērojama tad, kad tās piemērošana nav nesaderīga ar īpašās konvencijas piemērošanu. Turklāt ierobežojumi par regulas piemērošanas apjomu ir jāinterpretē šauri un tiek piemēroti tikai tad, ja tie ir nepieciešami īpašās konvencijas ievērošanai.

36. Tam ir divējādas sekas:

— regulas 71. pants tikai selektīvi nosaka starptautisko tiesību normu pārākumu, proti, attiecībā uz jautājumiem, kurus regulē īpaša konvencija [15]. Ja konvencija neregulē jautājumu vai regulē to tikai daļēji, vajadzības gadījumā, papildus ir jāpiemēro regulas noteikumi;

— pat ja jautājumu regulē konvencija, bet šī konvencija neparedz izņēmuma iedarbību, norādot, ka tās piemērojamība ir pakārtota citiem režīmiem vai var tikt brīvi izvēlēta kā alternatīva tiem, arī regula nepiekāpjas [16]. Drīzāk tā var tikt piemērota īpašās konvencijas vietā.

37. Šie principi ir izteikti arī regulas 71. panta 2. punkta noteikumos, kuri zināmā mērā

14 — Iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Tatry*, 24. punkts, kas bija par Briseles konvencijas 57. pantu. Tomēr šo secinājumu var pārnest arī uz gandrīz identisko Regulas Nr. 44/2001 71. panta formulējumu. Jo saskaņā ar regulas preambulas deviņpadsmito apsvērumu būtu jānodrošina turpinātība konvencijas un regulas starpā (skat. 2009. gada 23. aprīļa spriedumu lietā C-167/08 *Draka NK Cables* u.c. (Krājums, I-3477. lpp., 20. punkts) un 2009. gada 10. septembra spriedumu lietā C-292/08 *German Graphics Graphische Maschinen* (Krājums, I-8421. lpp., 27. punkts).

15 — Šajā ziņā skat. iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Tatry*, 25. punkts.

16 — Tādējādi, piemēram, Hāgas 1973. gada 2. oktobra konvencijas par likumu, kas piemērojams uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumam attiecībā uz bērniem (konvencija, ar kuru var iepazīties www.hcch.net.) 23. pantā ir paredzēts, ka konvencija neliedz piemērot citos (juridiskajos) instrumentos paredzētās atzīšanas un izpildes normas.

kalpo, lai ieviestu vai piešķirtu konkrētu formu šī panta 1. punktam [17].

38. Tādējādi no 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas izriet, ka regulas noteikumi par atzīšanu un izpildi ir piemērojami arī tad, kad jurisdikcija pieņemt attiecīgo spriedumu ir pamatota ar īpašu konvenciju. Ir tiesa, ka konvencija, kurā ir normas par jurisdikcijas piešķiršanu, šajā sakarā ir pārāka par Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas noteikumiem. Tomēr tas nenozīmē, ka regula netiek vispār ievērota, kā rezultātā jautājumos, kurus neregulē konvencija (it īpaši jautājumos par atzīšanu un izpildi), var tikt aplūkotas valsts tiesības. Regulas noteikumi par atzīšanu un izpildi saglabā savu piemērojamību — atkarībā no šī noteikuma 2. punkta.

39. Šajā lietā galvenā nozīme ir 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrajai daļai. Saskaņā ar šīs daļas pirmo teikumu, ja konvencija, kuras līgumslēdzēja ir gan izcelsmes dalībvalsts, gan sprieduma izpildītāja dalībvalsts, nosaka spriedumu atzīšanas un izpildes nosacījumus, piemēro šos nosacījumus.

17 — Skat. iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minētos ģenerāladvokāta Tezauro secinājumus lietā *Tatry*, 8. punkts.

No šī formulējuma, izdarot pretēju secinājumu, izriet, ka uz regulu var atsaukties, ja šādā konvencijā nav normu vai tajā esošās normas ir nepilnīgas.

40. Ir tiesa, ka no šī noteikuma formulējuma nav pilnībā skaidrs, vai konvencijas noteikumos ir jābūt norādītai arī (piemērošanas) izņēmuma iedarbībai (ekskluzivitātei). Tomēr, tā kā ierobežojumi par regulas noteikumu piemērošanu ir jāinterpretē šauri, būtu pretēji tās mērķiem, ja tās noteikumi vēl arvien netiktu piemēroti gadījumos, kad īpašā konvencija nenosaka šādu piemērošanu, lai nodrošinātu savu noteikumu ekskluzīvu piemērošanu [18].

41. Turklāt šādu šauru Regulas Nr. 44/2001 71. panta interpretāciju atzīšanas un izpildes kontekstā atbalsta regulas pamatā esošais *favour executionis* princips [19]. Tā Tiesa jau spriedumā lietā *Tatry* noteica, ka Briseles konvencijas mērķis ir "stiprināt Kopienā tajā reģistrēto personu juridisko aizsardzību un atvieglot spriedumu atzīšanu, lai tos izpildītu" [20].

18 — Šajā ziņā skat. Reinas kuģošanas konvenciju *P. Schlosser* sagatavotajā Ziņojumā par Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanos (OV 1979, C 59, 71. un 79. lpp., 243. punkts).

19 — Skat. preambulas sešpadsmito un septiņpadsmito apsvērumu.

20 — Iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Tatry*, 25. punkts.

42. Ja attiecīgā konvencija nenosaka, ka ārvalstu spriedums var tikt izpildīts tikai tās noteiktajos nosacījumos, bet pieļauj alternatīvi piemērot citus noteikumus, *favor executionis* princips nosaka, ka var tikt piemērotas normas, kuras pieļauj izpildi.

43. Šajā sakarā it īpaši Regulas Nr. 44/2001 noteikumi biežāk atvieglos izpildi nekā starptautiskās konvencijas. Savstarpējās uzticības dēļ, kas ir dalībvalstu tiesu ciešās sadarbības pamatā, regula parasti nosaka vienkāršākas prasības atzīšanas un izpildes jomā, nekā tas ir starptautisko instrumentu gadījumā. Tas ir redzams no tā, ka saskaņā ar regulas 35. panta 3. punktu nevar tikt apstrīdēta dalībvalsts tiesas jurisdikcija.

44. Saskaņā ar iepriekš minēto uz pirmo jautājumu ir jāatbild:

Regulas Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka regulas noteikumi par citas dalībvalsts tiesu izdotu spriedumu atzīšanu un izpildi piekāpjas šajā sakarā atbilstošajiem noteikumiem īpašā konvencijā, kuras dalībnieces ir izcelsmes dalībvalsts un dalībvalsts, kurā lūgta sprieduma izpilde, tikai tad, ja konvencijas noteikumi skaidri un nepārprotami nosaka, ka tie liedz piemērot regulu.

C — *Par otro prejudiciālo jautājumu*

45. Ar savu otro jautājumu *Hoge Raad* vēlas noskaidrot, vai Tiesai ir kompetence interpretēt *CMR*. Aplūkojot rūpīgāk, ir skaidrs, ka šim jautājumam ir divi aspekti.

46. No vienas puses, ir jānorāda, ka regulas 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrās daļas piemērošanas kontekstā Tiesa var izskatīt *CMR*, lai noteiktu regulas piemērošanas apjomu.

47. Pirmkārt, uzdodot šo jautājumu, *Hoge Raad* skar plašākas intereses noskaidrot, vai vispār Tiesa var interpretēt dalībvalstu īpašu konvenciju, lai nodrošinātu *lis pendens* noteikumu vienveidīgu interpretāciju konvencijā un Regulā Nr. 44/2001.

48. Ja tomēr turpmāka pārbaude parādītu, ka *CMR* nav noteikumu, kas ir pārāki par

regulas noteikumiem par atzīšanu un izpildi, jautājuma otrais aspekts būtu hipotētisks. Jo šādā gadījumā Nīderlandes tiesas nevarētu apstrīdēt izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikciju saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 35. panta 3. punktu. Šādos apstākļos tādēļ tāpat nebūtu nepieciešamības noskaidrot, vai šī tiesa pareizi ir interpretējusi *lis pendens* normu *CMR* 31. pantā.

49. To, vai *CMR* ir noteikumi, kuri ir pārāki par regulas noteikumiem par atzīšanu un izpildi, tomēr var noteikt tikai interpretācijas rezultātā. Tiesai tādēļ ir jāspriež, vai interpretācija ir jāveic tai pašai vai valsts tiesai. No tā būs redzams, vai Tiesai ir jāinterpretē *CMR* tieši, vai arī tā var interpretēt regulu saistībā ar *CMR*.

1) Vienošanās, kurās Savienība ir līgumslēdzējpuse

50. Saskaņā ar LESD 267. pantu (agrāk — EKL 234. pants) Tiesas kompetencē ir interpretēt līgumus, Savienības iestāžu vai citu struktūru aktus. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru iestāžu aktos ietilpst starptautiskas konvencijas, kurās Savienība pati ir dalībniece saskaņā ar LESD 218. pantu (agrāk — EKL 300. pants). Šīs konvencijas ir Savienības tiesiskās kārtības neatņemama sastāvdaļa un šīs tiesiskās kārtības ietvaros Tiesai ir jurisdikcija izdot prejudiciālus nolēmumus par tiesību interpretāciju [21].

51. Tomēr Savienība nav šāda *CMR* līgumslēdzējpuse, tādas ir tikai dalībvalstis. Tas nozīmē, ka Tiesas jurisdikcija interpretēt šo konvenciju nevar tikt tieši pamatota uz Savienības dalību.

2) Analoģija ar jauktiem līgumiem?

52. Turklāt ir tiesa, ka *CMR* nav tā sauktais jauktais līgums, kuru sakarā ar dalīto kompetenci tajā regulētajos jautājumos ir noslēgušas gan dalībvalstis, gan Savienība. Tomēr iesniedzējtiesa, atsaucoties uz spriedumu lietā

21 — Skat. 1974. gada 30. aprīļa spriedumu lietā 181/73 *Haegeman* (*Recueil*, 449. lpp., 2.–6. punkts), 1987. gada 30. septembra spriedumu lietā 12/86 *Demirel* (*Recueil*, 3719. lpp., 7. punkts), 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* un *ELFAA* (Krājums, I-403. lpp., 36. punkts), 2008. gada 3. jūnija spriedumu lietā C-308/06 *Intertanko* u.c. (Krājums, I-4057.lpp., 53. punkts) un 2009. gada 22. oktobra spriedumu lietā C-301/08 *Bogiatzi* (Krājums, I-10185. lpp., 23. un nākamie punkti).

Hermès [22] saistībā ar Līgumu par intelektuālā īpašuma tiesību aspektiem saistībā ar tirdzniecību (TRIPs), jautā, vai nepastāv analoģija ar jurisdikciju interpretēt jauktus līgumus.

53. Jauktie līgumi arī ir Savienības noslēgti līgumi, kurus Tiesai katrā ziņā ir kompetence interpretēt atbilstoši vismaz Savienības kompetences noteiktajam ietvaram [23]. Tomēr attiecīgās kompetences jomas nevar vienmēr skaidri vienu no otras nodalīt. Tā Tiesa judikatūrā par TRIPs 50. pantu ir nospriedusi, ka tai ir arī jurisdikcija interpretēt šo noteikumu par pagaidu pasākumiem intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībai, ja konkrētā tiesību strīdā tas ir piemērojams nevis Kopienas preču zīmes aizsardzībai, bet valsts preču zīmes aizsardzībai [24]. Tiesa to pamatoja ar to, ka neatkarīgi no attiecīgās preču zīmes rakstura TRIPs 50. panta ieviešanai tiek piemēroti tie paši valsts tiesību noteikumi, tādēļ būtu vēlama šo noteikumu vienveidīga interpretācija [25].

54. Iesniedzējtiesa jautā, vai no iepriekš minētās judikatūras izriet, ka Tiesa var interpretēt *CMR lis pendens* noteikumu, lai gan tas nav Savienības noslēgts līgums. Varētu būt līdzīga nepieciešamība vienveidīgi interpretēt *CMR* 31. pantu un Regulas Nr. 44/2001 27. pantu.

55. Nav noliedzams, ka Tiesa spriedumā lietā *Hermès* norādīja, ka, "[ja noteikums var attiekties gan uz situācijām, kuras ir valsts tiesību piemērošanas jomā, gan uz situācijām, kuras ir Kopienu tiesību piemērošanas jomā], lai nākotnē novērstu atšķirīgu interpretāciju, noteikti Kopienas interesēs ir, ka šis noteikums tiek interpretēts vienveidīgi, lai kādi būtu lietas apstākļi" [26].

56. Tomēr no tā nevar izsecināt Savienības tiesību prasību, ka arī *lis pendens* normas *CMR* un Regulā Nr. 44/2001 ir jāinterpretē vienveidīgi. Galu galā TRIPs ir līgums, kurā Savienība ir dalībniece. Tā noteikumi ir transponēti Savienības tiesībās un tā interpretācijai ir nozīme šādā kontekstā.

22 — 1998. gada 16. jūnija spriedums lietā C-53/96 *Hermès* (*Recueil*, I-3603. lpp.).

23 — Skat. iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minētos spriedumus lietā *Haegeman*, 2.–6. punkts, un lietā *Demirel*, 7. punkts; iepriekš 22. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Hermès*, 29. punkts; 2000. gada 14. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-300/98 un C-392/98 *Dior* u.c. (*Recueil*, I-11307. lpp., 33. punkts) un 2006. gada 30. maija spriedumu lietā C-459/03 Komisija/Īrija (Krājums, I-4635. lpp., 84. punkts).

24 — Iepriekš 22. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Hermès*, 32. punkts, un iepriekš 23. zemsvītras piezīmē minētais spriedums apvienotajās lietās *Dior* u.c., 47. un nākamie punkti.

25 — Iepriekš 22. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Hermès*, 32. punkts, un iepriekš 23. zemsvītras piezīmē minētais spriedums apvienotajās lietās *Dior* u.c., 47. un nākamie punkti.

26 — Iepriekš 22. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Hermes*, 32. punkts.

57. Savukārt *CMR* un Regula Nr. 44/2001 ir atšķirīgi tiesību instrumenti, kuri saskaņā ar regulas 71. pantu ir viens no otra neatkarīgi: regula neskar *CMR* noteikumus par jurisdikciju. Tādējādi atšķirībā no TRIPs piemērošanas jomas vai konkurences tiesību piemērošanas jomas [27] šeit aplūkotajā saiknē starp Regulu Nr. 44/2001 un *CMR* nekrustojas noteikumi, kas piemērojami gadījumos, kurus regulē Savienības tiesības, un tie, kas attiecas uz gadījumiem, kas ir ārpus Savienības tiesību piemērošanas jomas. Tādējādi nepastāv līdzīga Savienības interese piemērojamo tiesību noteikumu vienveidīgā piemērošanā, kas varētu attaisnot Tiesas interpretācijas jurisdikcijas paplašinātu attiecināšanu uz *CMR* noteikumiem.

3) Tādu līgumu interpretācija, kuros Savienība nav līgumslēdzējpuse

58. Līgumi, kurus ir noslēgušas tikai dalībvalstis, parasti neietilpst Savienības tiesiskajā kārtībā un nav tai saistoši [28]. Tādēļ principā Tiesai nav pienākuma interpretēt šādus līgumus [29]. Tomēr ir atsevišķi gadījumi, kuros Tiesa tomēr ir pieļāvusi savu kompetenci interpretēt līgumus, lai gan tos nebija noslēgusi Savienība (vai tajā laikā Kopiena).

a) Interpretācijas jurisdikcija saskaņā ar funkciju pārņemšanu

59. Tiesa izņēmuma kārtā uzskatīja, ka tai ir jurisdikcija attiecībā uz VVTT līgumu (*GATT* [VVTT] 1947), kas bija piemērojams pirms Kopienas pievienošanās PTO. Tā to pamatoja tā, ka Kopiena, neesot pati līguma parakstītāja, uzņēmās no šī līguma izrietošās dalībvalstu saistības. Atbilstošo kompetenci dalībvalstis nodeva Kopienai EEK līguma 111. un 113. pantā. It īpaši saskaņā ar tajā laikā spēkā esošo EK līguma 114. pantu Kopiena "Kopienas vārdā" bija noslēgusi līgumu par tarifiem un tirdzniecību VVTT ietvaros [30].

27 — Šajā ziņā skat. 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-217/05 *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio* (Krājums, I-11987. lpp., 20. punkts) un 2007. gada 11. decembra spriedumu lietā C-280/06 *Ente Tabacchi Italiani* u.c. (Krājums, I-10893. lpp., 26. punkts).

28 — Šajā ziņā skat. 1994. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-379/92 *Peralta* (*Recueil*, I-3453. lpp., 16. punkts) un 2008. gada 24. jūnija spriedumu lietā C-188/07 *Commune de Mesquer* (Krājums, I-4501. lpp., 85. punkts), kā arī 84. punktu manos 2008. gada 13. martā sniegtajos secinājumos šajā lietā.

29 — Skat. 1973. gada 27. novembra spriedumu lietā 130/73 *Vandeweghe* u.c. (*Recueil*, 1329. lpp., 2. punkts), 1993. gada 2. augusta spriedumu lietā C-158/91 *Levy* (*Recueil*, I-4287. lpp., 21. punkts), iepriekš 28. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Peralta*, 16. punkts, un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bogiatzi*, 24. punkts.

30 — 1972. gada 12. decembra spriedums apvienotajās lietās no 21/72 līdz 24/72 *International Fruit Company* u.c. (*Recueil*, 1219. lpp., 15.–18. punkts). Šajā ziņā skat. arī iepriekš 28. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Peralta*, 16. punkts; iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Intertanko* u.c., 48. punkts; iepriekš 28. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Commune de Mesquer*, 85. punkts, un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bogiatzi*, 25. punkts.

60. Ir tiesa, ka starptautiskajās civilprocesa tiesībās saskaņā ar LESD 81. panta 2. punkta a) apakšpunktu (agrāk — EKL 65. pants) Savienībai ir kompetence noteikt pasākumus, kas vērsti uz tiesas un ārpustiesas nolēmumu civiltiesiskos un komerciālos jautājumos atzīšanu un izpildi. Atzinumā 1/03 Tiesa nosprieda, ka Savienībai ir izņēmuma kompetence slēgt starptautiskus līgumus šajā jomā [31].

61. Tomēr *CMR* regulē civilprocesuālos jautājums tikai starp citu. Tās pamatmērķis ir normas, kuras regulē preču autopārvadājumu. Lai gan nav izslēgts, ka Savienībai šai jomā ir paralēla kompetence, kas pamatota, piemēram, ar noteikumiem par transportu (LESD 90. pants un nākamie panti) vai par tiesiskā regulējuma tuvināšanu (LESD 114. pants), nekas neliecina par to, ka tā jau būtu izmantojusi paralēlās pilnvaras. Šī iemesla dēļ vien ir izslēgts, ka Savienība ir pārņēmusi dalībvalstu funkcijas *CMR* ietvaros [32].

62. Kā jau to turklāt detalizēti izskaidroju secinājumos, ko sniedzu lietā *Intertanko* u.c. [33], ir pamats jautāt, abstrahējoties no Savienības pilnvaru apjoma, vai ar paralēlas kompetences esamību pietiek, lai varētu secināt, ka Savienībai ir saistoši dalībvalstu starptautisko tiesību pienākumi un ka Tiesas kompetencē ir veikt atbilstošu interpretāciju. Šajā sakarā VVTT ir īpašs gadījums, tā kā tirdzniecības politikas pilnvaru nodošana tikai tieši noteikta agrākajā EEK līgumā. Turklāt pasaules tirdzniecības sistēma, kuras mērķis bija attīstības turpināšana, radīja nepieciešamību pēc funkcionālās turpinātības.

63. Savukārt *CMR* ir konvencija, kuru noslēgušas tikai dalībvalstis un kurā ir noteiktas civiltiesisko attiecību normas. Tai nav tāda attīstības mērķa kā VVTT.

64. Kas attiecas uz tiesu kompetenci, spriedumu atzīšanu un izpildi, pats Regulas Nr. 44/2001 71. pants neļauj uzskatīt, ka Savienība aizstāja dalībvalstis kā dalībnieces konvencijās īpašās tiesību jomās. Jo saskaņā ar šo noteikumu dalībvalstu konvencijas neskar Savienības likumdevēja iejaukšanās.

31 — 2006. gada 7. februāra atzinums 1/03 (Krājums, I-1145. lpp.).

32 — Šajā ziņā skat. iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minētos spriedumus lietā *Intertanko* u.c., 49. punkts, un lietā *Bogiatzi*, 33. punkts.

33 — 2007. gada 20. novembra secinājumi iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minētajam spriedumam lietā *Intertanko* u.c., 40. un nākamie punkti.

b) Starptautiskajās līgumtiesībās paredzētā jurisdikcija interpretēt starptautiskās paražu tiesības

65. Tiesa turklāt interpretē starptautisko konvenciju, kuru līgumslēdzējpuse Savienība nav, noteikumus, kad tie kā starptautisko paražu tiesību izpausme ir saistoši Savienībai un tādējādi var tikt izmantoti kā Savienības iestāžu aktu spēkā esamības kritērijs [34]. *CMR* noteikumiem šādas nozīmes tomēr nav.

c) Interpretācijas kompetence, kas pamatota ar kompetenču īpašu nodošanu

66. Tiesai turklāt ir kompetence interpretēt starptautiskas konvencijas, kuras attiecas uz līgumu priekšmetu, ja to līgumslēdzējas puses ir tai skaidri piešķīrušas šādu kompetenci. Briseles konvencijas protokoli un Eiropas konvencija par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, ir šādi piemēri [35].

67. CMR tomēr nav šādas tiešas kompetences nodošanas Tiesai. Tieši pretēji, *CMR* 47. pantā ir noteikts, ka jebkuru strīdu par konvencijas interpretāciju nodod izskatīšanai starptautiskā tiesā. Šī kompetence attiecas tikai uz strīdiem starp līgumslēdzējām valstīm un neliedz valsts tiesām atsevišķos gadījumos vai — attiecīgā gadījumā — Eiropas Savienības Tiesai interpretēt *CMR*.

d) Interpretācijas kompetence, kas pamatota uz norādi

68. Saskaņā ar judikatūru Tiesa var interpretēt atsevišķus starptautisko konvenciju noteikumus, ja Savienības normas norāda uz šiem

34 — 1992. gada 24. novembra spriedums lietā C-286/90 *Poulsen* un *Diva Navigation* (*Recueil*, I-6019. lpp., 9. un nākamie punkti), 1998. gada 16. jūnija spriedums lietā C-162/96 *Racke* (*Recueil*, I-3655. lpp., 45. punkts) un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Intertanko* u.c., 51. punkts.

35 — Skat. 1971. gada 3. jūnijā parakstīto Protokolu par to, kā Tiesa interpretē 1968. gada 27. septembra konvenciju par jurisdikciju, spriedumu izpildi civillietās un komerclietās (OV 1975, L 204, 28. lpp.), un Pirmo protokolu par to, kā Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura tika nodota parakstīšanai Romā 1980. gada 19. jūnijā (OV 1989, L 48, 1. lpp.).

noteikumiem [36] vai ja Savienības tiesības tika pieņemtas, lai Savienībā transponētu starptautisko konvenciju noteikumus [37].

69. Regulas Nr. 44/2001 71. pantu tomēr nevar pielīdzināt šādiem noteikumiem ar norādi. Lai gan 71. panta ir norāde uz dalībvalstu īpašām konvencijām, tomēr to noteikumi nav iekļauti Savienības tiesībās. Drīzāk ar 71. pantu tiek ierobežota regulas piemērošanas joma, lai ļautu šīm konvencijām turpināt tikt piemērotām kā dalībvalstu aktiem.

70. Savukārt iesniedzējtiesa šķietami uzskata, ka 71. pantā norādītās konvencijas ir iekļautas regulā, un šajā sakarā atsaucas uz rindkopu Šlosera [*Schlosser*] ziņojumā [38], saskaņā kuru īpašo konvenciju kompetences normas principā ir jāuzskata par Briseles konvencijas kompetences normām.

71. Tomēr šīs rindkopas vienīgais mērķis ir precizēt, ka ar īpašām konvencijām izveidotai kompetencei ir tāds pats spēks kā ar Briseles konvenciju izveidotajām. Neviena ar īpašu konvenciju pamatota kompetence nevar būt šķērslis citā dalībvalstī pasludināta sprieduma atzīšanai un izpildei, pat ja dalībvalsts, kurā tiek prasīta atzīšana, nav šīs īpašās konvencijas dalībniece [39].

72. Tādējādi no iepriekš minētās Šlosera ziņojuma rindkopas neizriet, ka visas īpašajās konvencijās esošās normas tiek automātiski iekļautas Regulā Nr. 44/2001 un kļūst par Savienības tiesību normām. Šāds risinājums noteikti neatbilstu 71. panta formulējumam, saskaņā ar kuru regula *neietekmē* īpašās konvencijas.

36 — Skat., piemēram, norādes Padomes 1993. gada 20. decembra Regulā (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.) uz Parīzes konvenciju par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību. Šī iemesla dēļ Tiesa interpretēja tās noteikumus 2003. gada 11. marta spriedumā lietā C-40/01 *Ansul* (*Recueil*, I-2439. lpp., 32. un nākamie punkti). Tāpat, piemēram, Padomes 2003. gada 27. novembra Regulas (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.) 11. pantā ir atsauce uz atpakaļatdošanas procedūru, kas izveidota ar 1980. gada 25. oktobra konvenciju par bērna starptautiskas nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem.

37 — 1989. gada 22. jūnija spriedums lietā 70/87 *Fediol*/Komisija (*Recueil*, 1781. lpp., 19. punkts) un 1991. gada 7. maija spriedumu lietā C-69/89 *Nakajima*/Padome (*Recueil*, I-2069. lpp., 31. punkts).

38 — Minēts iepriekš 18. zemsvītras piezīmē, 240. punkts.

39 — Skat. savukārt atrunu Konvencijas par jurisdikciju un nolēmumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās, kas parakstīta 1988. gada 16. septembrī Lugano (OV L 319, 9. lpp.), 57. panta 4. punktā attiecībā uz tādu sprieduma atzīšanu un izpildi, kas taisīts, pamatojoties uz tikai izcelsmes valstī piemērojamu kompetences normu.

e) Starpsecinājums

73. Par starpsecinājumu var teikt, ka *CMR* nav starptautisko publisko tiesību konvencija, kas būtu kļuvusi par Eiropas Savienības tiesību sistēmas neatņemamu sastāvdaļu plašākā nozīmē. Šī iemesla dēļ Tiesa nav pilnvarota tieši interpretēt šo dalībvalstu konvenciju.

4) Regulas Nr. 44/2001 71. panta interpretācija *CMR* normu piemērošanas nolūkā

74. Lietas dalībnieki, kas ir iesnieguši apsvērumus, ir tomēr vienisprātis, atzīstot, ka, lai noteiktu attiecīgo piemērošanas jomu Regulai Nr. 44/2001 un dalībvalstu īpašām konvencijām, Tiesai ir jābūt kompetencei pārbaudīt šādu konvenciju reglamentējošo saturu.

75. Tādējādi Tiesa spriedumā lietā *Tatry* saistībā ar Briseles konvencijas 57. pantu, kas bija Regulas Nr. 44/2001 71. panta priekšgājējs, pārbaudīja, vai starptautiskā konvencija par kuģu arestu tiktu ietekmēta negatīvi, ja tiktu piemērota Briseles konvencijas 21. panta *lis pendens* norma [40]. Tomēr tā neprecizēja pamatojumu, no kura tā izsecinājusi savu kompetenci interpretēt šo dalībvalstu noslēgto starptautisko konvenciju.

76. Uzskatu, ka Tiesa ir rīkojusies pienācīgi, un piekrītu lietas dalībnieku, kas ir iesnieguši apsvērumus, viedoklim, ka, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 71. pantu, Tiesai būtu jābūt kompetencei noskaidrot tādas konvencijas saturu, kuru dalībvalstis ir pieņēmušas konkrētā tiesību jomā. Pretējā gadījumā tā nespētu noteikt regulas piemērošanas jomu un šādi nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu.

77. Tomēr runa nav par dalībvalstu noslēgtas starptautiskas konvencijas oriģinālo interpretāciju, bet gan par valsts tiesas veiktu Regulas Nr. 44/2001 71. panta interpretāciju attiecībā uz konvencijā esošajiem noteikumiem. Tādējādi konvencijas reglamentējošais saturs ir Savienības tiesību interpretācijas juridiskais un faktiskais konteksts.

78. Situācija, kādā šeit ir Tiesa, ir līdzīga situācijai, kādā tā ir prejudiciālā nolēmuma procedūrā par kādas valsts tiesību normas

40 — Minēts iepriekš 12. zemsvītras piezīmē, 27. punkts.

"saderīgumu" ar Savienības tiesībām. Šādā tiesvedībā Tiesa nav kompetenta konstatēt valsts tiesību normas saturu saistošā veidā, un tā arī nevar taisīt galīgu spriedumu par šo normu, pamatojoties uz Savienības tiesību kritērijiem. Tā drīzāk interpretē Savienības tiesības saistībā ar normu, kas ir izteikta kā konkrētā dalībvalsts tiesību norma.

79. Tam, kas pirmajā acumirklī šķiet tīrs formālisms, tomēr ir labs juridiskais pamats. Jo, tādējādi rīkojoties, Tiesa nodrošina katras dalībvalsts tiesu primāro kompetenci interpretēt to valsts tiesības, tostarp jebkuru starptautisko līgumu, ko noslēgusi attiecīgā valsts. Tādējādi tikai iesniedzējtiesa atbilstoši Tiesas sniegtajai interpretācijai galīgi pārbauda valsts tiesības un tās nepiemēro pretrunu gadījumā ar Savienības tiesībām.

80. Attiecībā uz jautājumu par *CMR* interpretāciju — no tā izriet, ka Tiesa var noteikt tās saturu, lai interpretētu Regulas Nr. 44/2001 71. pantu. Attiecīgo *CMR* noteikumu interpretācija, uz ko tā pamatojas, nevar būt saistoša valstu tiesām. Tomēr tām ir jāievēro regulas 71. panta interpretācija, ko Tiesa ir sniegusi, pamatojoties uz to, kā tā saprot *CMR* normas.

81. Šeit parādītā izpratne par uzdevumu sadali starp iesniedzējtiesu un Tiesu, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 71. pantu, atbilst tai, ko Tiesa ir sniegusi savā judikatūrā par LESD 351. pantu (agrāk — EKL 307. pants).

82. Arī šī norma regulē esošajiem līgumiem, kuru dalībnieces ir dalībvalstis, atbilstošo pienākumu vienlaicīgumu (vienlaicīgu spēkā esamību) ar Savienības tiesībām. Šajā sakarā Tiesa spriedumā lietā *Levy*[41] nosprieda, ka prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā, nevis Tiesai, bet iesniedzējtiesai ir jānosaka, kādas saistības ir noteiktas attiecīgajai dalībvalstij ar agrāko starptautisko līgumu, un jānovērtē to apjoms, lai varētu konstatēt apmēru, kādā tās rada šķērsli piemērot attiecīgo tā laika Kopienas tiesību aktu.

41 — Iepriekš 29. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Levy*, 21. punkts. 2003. gada 18. novembra spriedumā lietā C-216/01 *Budejovický Budvar* (*Recueil*, I-13617. lpp.) plaši runā par divpusējas konvencijas spēkā esamību (148. un nākamie punkti), tomēr atstāj iesniedzējtiesas ziņā izdarīt galīgos secinājumus šajā sakarā (163. punkts).

83. Savā LESD 351. panta judikatūrā Tiesa turklāt ir norādījusi uz pienākumu cik vien iespējams interpretēt agrākās dalībvalstu konvencijas atbilstoši Savienības tiesībām [42]. Tādēļ ir jāapsver, vai atbilstošs vienveidīgas interpretācijas pienākums attiecas uz vienlaicīgi piemērojamām konvencijām, kuru dalībnieces ir dalībvalstis, un Regulu Nr. 44/2001, kā tas ir noteikts regulas 71. pantā. Tas varētu attiekties, piemēram, uz jautājumu par to, vai *lis pendens* norma 31. pantā ir interpretējama saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. pantu.

84. Dažādie tiesību kolīziju risināšanas mehānismi, kas paredzēti, no vienas puses, LESD 351. pantā un, no otras puses, Regulas Nr. 44/2001 71. pantā, neļauj uzskatīt, ka pastāvētu pienākums interpretēt atbilstoši regulas 71. pantam.

85. Vispirms ir jāprecizē, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 351. pants nav piemērojams attiecībām starp dalībvalstīm [43]. Šim noteikumam tomēr nav nekādas tiešas nozīmes šajā lietā, kur tiesvedībā, kas skar divas dalībvalstis, notiek atsaukšanās uz *CMR* normām.

86. Neatkarīgi no tā LESD 351. pants nebūtu piemērojams arī pēc būtības. Šis noteikums ir pamatots uz pieņēmumu, ka dalībvalstīm ir jāļauj piemērot LES un LESD, atceļot, cik vien tas juridiski ir iespējams, ar tiem nesaderīgus starptautisko līgumtiesību pienākumus, pielāgojot apstrīdēto konvenciju Līguma prasībām vai, vajadzības gadījumā, to pat atceļot [44]. Pienākums interpretēt vienveidīgi šeit tiek uzskatīts zināmā mērā par negatīvu pienākumu.

87. Tomēr kolīzija starp pienākumu saskaņā ar starptautisku konvenciju, kuras dalībnieces ir dalībvalstis (šajā gadījumā *CMR*) un Savienības tiesību noteikumu (šajā gadījumā Regulu Nr. 44/2001), kā iepriekš noteikts LESD 351. pantā, tiek automātiski novērsta, norobežojot regulas 71. panta piemērošanas jomu. Ar šo noteikumu likumdevējs apzināti atļāva pastāvēt līdzās regulai un īpašiem noteikumiem konvencijās, tostarp attiecībās

42 — Iepriekš 41. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā *Budejovický Budvar*, 169. punkts.

43 — 2000. gada 4. jūlija spriedums lietā C-84/98 Komisija/Portugāle (*Recueil*, I-5215. lpp., 58. punkts).

44 — Skat. savukārt iepriekš 36. zemsvītras piezīmē minētās Regulas Nr. 2201/2003 59. un 60. pantu, kas attiecībās starp dalībvalstīm piešķir šai regulai pārākumu pār starptautiskiem tiesību instrumentiem.

starp dalībvalstīm [45]. Tādējādi nav jāpielāgo vai atbilstoši jāinterpretē konvencija, lai izvairītos no nesaskaņas ar Savienības tiesībām.

3. un 4. punktā esošās atzīšanas un izpildes normas nav ekskluzīvas un tādējādi ļauj vienlaicīgi piemērot atbilstošās normas Regulā Nr. 44/2001. Tas būtu jāaplūko kopā ar ceturto jautājumu, kas īpaši aplūko to, vai var tikt apstrīdēta izcelsmes valsts tiesas jurisdikcija kā nosacījums *CMR* piemērošanai.

5) Secinājums par otro prejudiciālo jautājumu

88. No iepriekš minētā izriet, ka uz otro prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Tiesai nav kompetences interpretēt *CMR*. Tai tomēr ir jāinterpretē Regulas Nr. 44/2001 71. pants, lai iesniedzējtiesa piemērotu *CMR* noteikumus, kuri skar regulas piemērošanas jomu, un tai šajā kontekstā ir jānoskaidro šīs konvencijas noteikumu saturs.

90. Saskaņā ar atbildi uz otro prejudiciālo jautājumu šos jautājumus ir jāpārformulē. Tādējādi ir jāpārbauda, vai tādi noteikumi kā *CMR* 31. panta 3. un 4. punkts nav uzskatāmi par izslēdzošām normām, kas nosaka atzīšanas un izpildes nosacījumus Regulas Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrās daļas pirmā teikuma izpratnē, kā rezultātā vēl arvien piemērojami atbilstošie regulas noteikumi un tiek izslēgta izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikcijas apstrīdēšana izpildes tiesvedībā.

D — *Par trešo un ceturto prejudiciālo jautājumu*

89. Ar trešo prejudiciālo jautājumu *Hoge Raad* vēlas noskaidrot, vai *CMR* 31. panta

91. Saskaņā ar *CMR* 31. panta 3. punktu vienā līgumslēdzējvalstī pieņemts izpildāms nolēmums ir izpildāms jebkurā citā līgumslēdzējvalstī, tiklīdz ir izpildītas atbilstošajā valstī noteiktās formalitātes. *CMR* 31. panta

45 — Skat. 1988. gada 22. septembra spriedumu lietā 286/86 *Deserbais* (*Recueil*, 4907. lpp., 18. punkts) un iepriekš 21. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bogiatzi*, 19. punkts.

4. punktā ir precizēti tie galīgie nolēmumi, uz kuriem attiecas 3. punkts.

92. Turklāt *CMR* 31. panta 3. punkta otrajā teikumā ir noteikts negatīvs priekšnosacījums, ka šo formalitāšu izpilde nevar novest pie lietas pārskatīšanas ("aucune revision de l'affaire"; "shall not permit the merits of the case to be re-opened").

93. Tādēļ iepriekš minētajos *CMR* noteikumos nav izsmeļošu noteikumu par izpildes nosacījumiem, bet gan tie, šķietami, norāda šajā sakarā uz valsts tiesībām. Vienīgā par izpildi atbildīgajai tiesai uzliktā prasība ir aizliegums pārskatīt lietu pēc būtības. Tā kā *CMR* papildu prasību nav, ir jāuzskata, ka norāde uz "formalitātēm" izpildes valstī attiecas tikai uz normām, kas piemērojamas šajā valstī attiecībā uz spriedumu atzīšanu un izpildi, piemēram, ekzekvatūras piešķiršanas procedūra, tajā skaitā tādu tam nepieciešamo materiālās piemērošanas nosacījumu pārbaude kā izpildāmā sprieduma atbilsme sabiedriskai kārtībai.

94. Šo analīzi pamato konvencijas vēsturiskais konteksts. Laikā, kad konvencija tika parakstīta, 1956. gadā, atsevišķās līgumslēdzējās valstīs vēl arvien bija ierasts atzīšanas un izpildes procesā pārskatīt ārvalstu spriedumu pēc būtības. Atbilstoši tam norāde uz "formalitātēm" ir jāsaprot kā atsauce uz pārskatīšanas pilnībā "formālo" raksturu ("contrôle de la régularité formelle" [formālās likumības pārbaude]), izslēdzot pārskatīšanu pēc būtības, kas ir skaidri aizliegta ar *CMR* 31. panta 3. punkta otro teikumu [46]. "Formalitātes" šajā izpratnē nozīmē visus izpildes nosacījumus valsts tiesībās, izņemot sprieduma likumības pārbaudi pēc būtības.

95. Tādēļ ir jāpieņem, ka tādas normas kā iepriekš minētās *CMR* normas ne vienmēr nosaka izpildes nosacījumus. Tādējādi saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrās daļas pirmo teikumu šādas normas neliedz piemērot regulas 38.–52. pantu attiecībās starp dalībvalstīm.

96. Ciktāl *CMR* 31. pants attiecas uz izpildes nosacījumiem, tā noteikumi nekādā ziņā nav

46 — Loewe, R., "Erläuterungen zum Übereinkommen vom 19. Mai 1956 über den Beförderungsvertrag im internationalen Straßengüterverkehr (CMR)", *European Transport Law* 11 (1976), 503. un 583. lpp.; Jesser-Huß, H., minēts iepriekš 7. zemsvītras piezīmē, *CMR* 31. pants, 37. punkts.

tieši vērsti tikai uz preču autopārvadājumu [47]. Arī šis ir pretēji risinājumam, ka regulas noteikumiem par atzīšanu un izpildi būtu jāpiekāpjas.

97. Atliek pārbaudīt, vai pretēji aizliegumam Regulas Nr. 44/2001 35. panta 3. punktā saskaņā ar *CMR* noteikumiem ekzekvatūras piešķiršanas obligāts nosacījums ir izcelsmes valsts tiesas kompetences apstrīdēšana.

98. Šo nostāju daļēji pamato ar atsauci uz saistību starp *CMR* 31. panta 3. un 1. punktu. Runājot par "lietu, kas minēt[a] 1. punktā", 31. panta 3. punktā tiekot netieši prasīts, ka par izpildi atbildīgā tiesa pārskata arī izcelsmes valsts tiesas jurisdikciju, ko regulē 1. punkts [48]. Šādu interpretāciju pamato nepieciešamība aizsargāt lietas dalībnieku, kam spriedums ir nelabvēlīgs, no tā, ko uzskata par pārmērīgiem *CMR* esošajiem izpildes noteikumiem [49].

99. Tomēr saskaņā ar *CMR* 31. panta 1. punktu šķietami pārliecinošāk ir uztvert 31. panta 3. punktā esošo atsauci uz lietu, kas minēta 1. punktā, kā tikai atsauci uz "strīdīgiem jautājumiem [lietu], kas rodas, veicot pārvadājumus pēc šīs konvencijas [saskaņā ar šo konvenciju]" 1. punkta izpratnē [50]. Turklāt 1. punkts regulē tikai jautājumu par teritoriālo jurisdikciju, nevis jaunu prasību nepieņemamību, ja citā tiesā jau tiek izskatīta prasība, ko regulē 2. punkts.

100. Ar *CMR* tādējādi netiek obligāti noteikta izcelsmes valsts tiesas jurisdikcijas pārbaude. Tiktāl, ciktāl attiecīgie noteikumi par atzīšanu un izpildi paredz šādu pārbaudi, tos var pildīt. Tomēr *CMR* normās šāda pārbaude nav paredzēta.

101. Eiropas Savienībā Regulas Nr. 44/2001 35. panta 3. punkts izslēdz jebkādu jurisdikcijas apstrīdēšanu. Tā kā šajā lietā nav citu izslēdzošu (ekskluzīvu) noteikumu, regulas 71. panta 2. punkta b) apakšpunkts liek ievērot šo normu, kura ir pamatota ar *favor executionis* principu.

47 — Skat. Meij, P., *Samenloop EEX-Verordening met bijzondere verdragen*, Deventera, 2003, 251. un 287. lpp.

48 — Šajā ziņā skat. Messent, A., un Glass, D. A., *Hill & Messent — CMR: Contracts for the International Carriage of Goods by Road*, 3. izdevums, Londona, 2000, 10.48. punkts un 103. zemsvītras piezīme.

49 — Skat. Jesser-Huß, H., minēts iepriekš 7. zemsvītras piezīmē, *CMR* 31. pants, 36. punkts un 116. un 117. zemsvītras piezīme.

50 — Šajā ziņā skat. arī *Jesser-Huß, H.* secinājumu, minēts iepriekš 7. zemsvītras piezīmē, *CMR* 31. pants, 36. punkts.

102. Tādējādi uz trešo un ceturto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka tādi noteikumi kā *CMR* 31. panta 3. un 4. punkts nav noteicošās normas, kas regulē atzīšanas un izpildes nosacījumus Regulas Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrās daļas pirmā teikuma izpratnē un it īpaši tie neliek apstrīdēt izcelsmes valsts tiesas jurisdikciju, lai varētu piemērot atbilstošos Regulas Nr. 44/2001 noteikumus.

E — *Par piekto un sesto prejudiciālo jautājumu*

103. Ņemot vērā atbildes uz pirmo līdz ceturto jautājumu, nav jāatbild uz piekto un sesto jautājumu, kuri tika uzdoti tikai pakārtoti.

V — Secinājumi

104. Ņemot vērā iepriekš minēto, ierosinu uz *Hoge Raad* prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

"1) Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās 71. panta 2. punkta ievaddaļa un b) apakšpunkta otrā daļa ir interpretējamas tādējādi, ka regulas noteikumi par citas dalībvalsts tiesu izdotu spriedumu atzīšanu un izpildi piekāpjas šajā sakarā atbilstošajiem noteikumiem īpašā konvencijā, kuras dalībnieces ir izcelsmes dalībvalsts un dalībvalsts, kurā lūgta sprieduma izpilde, tikai tad, ja konvencijas noteikumi skaidri un nepārprotami nosaka, ka tie liedz piemērot regulu;

2) Tiesai nav kompetences interpretēt Konvenciju par starptautisko autopārvadājumu līgumu (*CMR*), kas parakstīta 1956. gada 19. maijā Ženēvā. Tai tomēr ir jāinterpretē Regulas Nr. 44/2001 71. pants, lai valsts tiesa piemērotu *CMR* noteikumus, kuri skar Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomu, un tai šajā kontekstā ir jānoskaidro šīs konvencijas noteikumu saturs;

3) tādi noteikumi kā *CMR* 31. panta 3. un 4. punkts nav noteicošās normas, kas regulē atzīšanas un izpildes nosacījumus Regulas Nr. 44/2001 71. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrās daļas pirmā teikuma izpratnē un it īpaši tie neliek tiesai, kurai ir lūgts spriedumu izpildīt, apstrīdēt izcelsmes valsts tiesas jurisdikciju, lai varētu piemērot atbilstošos Regulas Nr. 44/2001 noteikumus."